

Zbornik sudske prakse

PRESUDA SUDA (četvrto vijeće)

4. rujna 2014.*

„Zahtjev za prethodnu odluku – Područje slobode, sigurnosti i pravde – Uredba (EZ) br. 810/2009 – Članak 24. stavak 1. i članak 34. – Jedinствена виза – Poništenje ili ukidanje jedinstvene vize – Važenje jedinstvene vize unesene u poništenu putnu ispravu – Uredba (EZ) br. 562/2006 – Članak 5. stavak 1. članak 13. stavak 1. – Granična kontrola – Uvjeti za ulazak – Nacionalni propis kojim se zahtijeva posjedovanje važeće vize unesene u važeću putnu ispravu“

U predmetu C-575/12,

povodom zahtjeva za prethodnu odluku na temelju članka 267. UFEU-a, koji je uputio Administratīvā apgabaltiesa (Latvija), odlukom od 4. prosinca 2012., koju je Sud zaprimio 7. prosinca 2012., u postupku

Air Baltic Corporation AS

protiv

Valsts robežsardze,

SUD (četvrto vijeće),

u sastavu: L. Bay Larsen (izvjestitelj), predsjednik vijeća, M. Safjan, J. Malenovský, A. Prechal i K. Jürimäe, suci,

nezavisni odvjetnik: P. Mengozzi,

tajnik: M. Aleksejev, administrator,

uzimajući u obzir pisani postupak i nakon rasprave održane 19. ožujka 2014.,

uzimajući u obzir očitovanja koja su podnijeli:

- za Air Baltic Corporation AS, I. Jansons i M. Freimane, pravni savjetnici,
- za latvijsku vladu, I. Kalniņš i D. Pelše, u svojstvu agenata,
- za talijansku vladu, G. Palmieri, u svojstvu agenta, uz asistenciju G. Palatiella, avvocato dello Stato,
- za finsku vladu, J. Heliskoski i J. Leppo, u svojstvu agenata,
- za švicarsku vladu, D. Klingele, u svojstvu agenta,

* Jezik postupka: latvijski

— za Europsku komisiju, G. Wils i A. Sauka, u svojstvu agenata,
saslušavši mišljenje nezavisnog odvjetnika na raspravi održanoj 21. svibnja 2014.,
donosi sljedeću

Presudu

- 1 Zahtjev za prethodnu odluku odnosi se na tumačenje Uredbe (EZ) br. 562/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. ožujka 2006. o Zakoniku Zajednice o pravilima kojima se uređuje kretanje osoba preko granica (Zakonik o schengenskim granicama) (SL L 105, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svezak 10., str. 61.), kako je izmijenjena Uredbom (EU) br. 265/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. ožujka 2010. (SL L 85, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svezak 10., str. 199., u daljnjem tekstu: Zakonik o schengenskim granicama), i Uredbe (EZ) br. 810/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o uspostavi Zakonika Zajednice o vizama (Zakonik o vizama) (SL L 243, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 1., svezak 12., str. 8.).
- 2 Zahtjev je upućen u okviru spora između zračnog prijevoznika Air Baltic Corporation AS (u daljnjem tekstu: Air Baltic) i Valsts robežsardze (službe za nadzor granica) zbog njezine odluke da Air Balticu izrekne novčanu kaznu zato što je u Latviju prevezao/dovezao osobu bez putnih isprava potrebnih za prelazak granice.

Pravni okvir

Pravo Unije

Zakonik o schengenskim granicama

- 3 Uvodne izjave 4., 6., 7., 8. i 19. Zakonika o schengenskim granicama glase:
„(4) Što se tiče nadzora državne granice na vanjskim granicama, uspostava ‚zajedničkog korpusa‘ zakonodavstva posebno konsolidiranjem i razvojem pravne stečevine, jedna je od temeljnih sastavnica zajedničke politike o upravljanju vanjskim granicama [...]
[...]
(6) Nadzor državne granice nije samo u interesu države članice na čijim se vanjskim granicama ona provodi već je u interesu svih država članica koje su ukinule kontrolu unutarnjih granica. Nadzor državne granice bi trebao pomoći u suzbijanju nezakonitog useljavanja i trgovanja ljudima te pri sprečavanju bilo kakve prijetnje unutarnjoj sigurnosti, javnom poretku, javnom zdravlju i međunarodnim odnosima država članica.
(7) Granična kontrola trebala bi se vršiti na način koji u potpunosti poštuje ljudsko dostojanstvo. Nadzor državne granice trebao bi se vršiti na uljudan i profesionalan način te bi trebao biti razmjeran ciljevima koji se žele postići.
(8) Nadzor državne granice ne uključuje samo kontrolu osoba na graničnim prijelazima i zaštitu državne granice između graničnih prijelaza, već i analizu rizika za unutarnju sigurnost te analizu mogućih prijetnji po sigurnost vanjskih granica. Stoga je potrebno utvrditi uvjete, mjerila i podrobna pravila o kontrolama na graničnim prijelazima i nadzoru.

[...]

(19) Kako cilj ove Uredbe, to jest utvrđivanje pravila koja se primjenjuju na kretanje osoba preko granice, ne mogu dostatno ostvariti države članice, te se stoga može bolje ostvariti na razini Zajednice, Zajednica može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti određenom u članku [5. UEU-a]. [...]"

4 Članak 1. Spomenutog Zakonika pod naslovom „Predmet i načela“ propisuje:

„Ovom se Uredbom ukidaju granične kontrole osoba koje prelaze unutarnje granice država članica Europske unije.

Njome se utvrđuju pravila granične kontrole osoba koje prelaze vanjske granice država članica Europske unije.“

5 U skladu s člankom 2. točkom 10. spomenutog Zakonika, „granična kontrola“ znači kontrola koja se provodi na graničnim prijelazima kako bi se osobama i njihovim prijevoznim sredstvima te predmetima koje posjeduju odobrio ulazak u ili izlazak iz državnog područja država članica“.

6 Članak 5. istog Zakonika, pod naslovom „Uvjeti ulaska državljana trećih zemalja“, propisuje u svojem stavku 1.:

„Za boravke od najviše tri mjeseca tijekom razdoblja od šest mjeseci, uvjeti ulaska za državljane trećih zemalja su sljedeći:

- (a) da posjeduju važeću putnu ispravu ili isprave na temelju kojih im se odobrava prelazak granice;
- (b) da imaju važeću vizu ako je ona obvezna na temelju Uredbe Vijeća (EZ) br. 539/2001 od 15. ožujka 2001. o popisu trećih zemalja čiji državljani moraju posjedovati vize pri prelasku vanjskih granica i onih zemalja čiji su državljani izuzeti od tog zahtjeva [SL L 81, str. 1.] [SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19. svezak 10., str. 3.] [...];
- (c) da opravdavaju svrhu i uvjete namjeravanog boravka te imaju dovoljno sredstava za uzdržavanje, kako za vrijeme trajanja namjeravanog boravka tako i za povratak u njihovu matičnu državu ili tranzit do treće zemlje za koju su sigurni da će ih prihvatiti ili su takva sredstva u mogućnosti zakonito pribaviti;
- (d) da nisu osobe za koje je u Schengenskom informacijskom sustavu izdano upozorenje u svrhu zabrane ulaska;
- (e) da ne predstavljaju prijetnju za javni poredak, međunarodnu sigurnost, javno zdravlje ili međunarodne odnose bilo koje od država članica, a posebno ako u nacionalnim bazama podataka država članica nije izdano upozorenje u svrhu zabrane ulaska iz istih razloga.“

7 Članak 5. Zakonika o schengenskim granicama u svom stavku 4. navodi da, odstupajući od stavka 1. tog članka, državljani trećih zemalja, koji se nalaze u točno određenim situacijama, mogu ući na državna područja država članica ili im se može dopustiti da uđu na ta državna područja ako ne ispunjavaju sve uvjete iz stavka 1.

8 Članak 6. stavak 1. drugi podstavak Zakonika o schengenskim granicama određuje da je svaka mjera koju službenici poduzimaju u obavljanju njihovih dužnosti razmjerna ciljevima koji se tom mjerom žele postići.

- 9 Članak 7. istog Zakonika pod naslovom „Granična kontrola osoba“, određuje u svojim stavcima 1. i 3.:

„Kretanje preko vanjskih granica podliježe kontrolama službenika. Kontrole se provode u skladu s ovim poglavljem.

[...]

3. Državljeni trećih zemalja prilikom ulaska i izlaska podliježu temeljitim kontrolama.

(a) Temeljite kontrole prilikom ulaska uključuju provjeru uvjeta ulaska utvrđenih člankom 5. stavkom 1. te, prema potrebi, provjeru isprava na temelju kojih se odobrava boravak i obavljanje profesionalne djelatnosti. To uključuje detaljnu provjeru koja obuhvaća sljedeće aspekte:

(i) provjeru posjeduje li državljanin treće zemlje valjanu i važeću ispravu za prelazak granice, a, prema potrebi, postoji li u navedenoj ispravi, kada je potrebno, viza ili boravišna dozvola;

[...]

(iii) provjera ulaznog i izlaznog pečata u putnoj ispravi dotičnog državljanina treće zemlje kako bi se usporedbom datuma ulaska i izlaska utvrdilo boravi li osoba dulje od najvećeg dopuštenog razdoblja boravka na državnom području država članica;

[...]“

- 10 Članak 8. navedenog Zakonika određuje, u svom stavku 1., da granična kontrola na vanjskim granicama može popustiti u slučaju izvanrednih i nepredvidljivih okolnosti.

- 11 Članak 10. Zakonika o schengenskim granicama predviđa u svojim stavcima 1. i 3.:

„1. U putne isprave državljanina trećih zemalja sustavno se otiskuje pečat prilikom ulaska i izlaska. Ulazni i izlazni pečat posebno se otiskuju u:

(a) isprave s valjanom vizom na temelju kojih se omogućuje prelazak granice državljanima trećih zemalja;

[...]

3. [...]

Iznimno, a na zahtjev državljanina treće zemlje, ulazni ili izlazni pečat ne mora se otisnuti ako bi mu njegovo otiskivanje moglo prouzročiti ozbiljne poteškoće. U tom se slučaju ulazak ili izlazak bilježi na zasebnoj listi u kojem se navodi ime i broj putovnice. Taj se list uručuje državljaninu treće zemlje.“

- 12 Članak 13. Zakonika o schengenskim granicama propisuje:

„1. Državljaninu treće zemlje koji ne ispunjava uvjete ulaska utvrđene u članku 5. stavku 1. i ne spada u kategoriju osoba iz članka 5. stavka 4., zabranjuje se ulazak na državna područja država članica. Time se ne dovodi u pitanje primjena posebnih odredbi o pravu na azil i na međunarodnu zaštitu ili na izdavanje viza za dugotrajni boravak.

2. Ulazak se može zabraniti isključivo na temelju obrazložene odluke u kojoj se precizno navode razlozi zabrane. Odluku donosi tijelo koje je za to ovlašteno nacionalnim pravom. Ta odluka odmah stupa na snagu.

Obrazložena odluka u kojoj se navode razlozi za zabranu ulaska izdaje se u obliku standardiziranog obrasca kako je određeno u dijelu B Priloga V.; obrazac popunjava tijelo koje u skladu s nacionalnim pravom ima ovlasti zabraniti ulazak. Popunjeni standardizirani obrazac predaje se državljaninu treće zemlje, a državljanin potvrđuje primitak odluke o zabrani ulaska.

3. Osobe kojima se zabrani ulazak imaju pravo na žalbu. Žalbeni postupak se vodi u skladu s nacionalnim pravom. [...]

[...]

6. Detaljna pravila kojima se uređuje zabrana ulaska navedena su u dijelu A Priloga V.“

- 13 Na temelju Priloga V. dijela A, točke 1. podtočke (b) istog Zakonika, u slučaju zabrane ulaska, nadležni službenik neizbrisivom tintom upisuje slova koja odgovaraju razlozima zabrane ulaska, a popis tih slova nalazi se u standardnom obrascu za zabranu ulaska.
- 14 Obrazac iz Priloga V. dijela B spomenutog Zakonika osobito sadrži skupinu od devet slučajeva uporaba kojih omogućuje nadležnim tijelima da navedu točne razloge zabrane ulaska na granici.

Zakonik o vizama

- 15 Uvodna izjava 3. Zakonika o vizama glasi:

„U pogledu vizne politike, uspostava ‚zajedničkog korpusa‘ propisa, posebno konsolidacijom i razvojem pravne stečevine [mjerodavne odredbe Konvencije o provedbi Schengenskog sporazuma od 14. lipnja 1985. [između vlada država Ekonomske unije Belgije, Nizozemske i Luksemburga (Beneluksa), Savezne Republike Njemačke i Francuske Republike o postupnom ukidanju kontrola na zajedničkim granicama (Sl 2000, L 239, str. 19.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svezak 9., str. 6.), potpisane u Schengenu 19. lipnja 1990.]), i Zajedničkih konzularnih uputa [...]], jedna je od temeljnih sastavnica ‚daljnjeg razvoja zajedničke vizne politike kao dijela kompleksnog sustava čiji je cilj olakšavanje zakonitog putovanja i suzbijanje nezakonite imigracije daljnjim usklađivanjem nacionalnih zakonodavstava i uređivanjem praksi [u] lokalnim konzularnim misijama‘ [...].“

- 16 Članak 24. stavak 1. prvi i drugi podstavak gore navedenog Zakonika propisuje:

„Rok valjanosti vize i duljina odobrenog boravka zasnivaju se na razmatranju provedenom u skladu s člankom 21.

Viza se može izdati za jedan, dva ili više ulazaka. Rok valjanosti ne može biti dulji od pet godina. [...].“

- 17 Članak 29. Spomenutog Zakonika u svojim stavcima 1. i 2. predviđa:

„1. Tiskana naljepnica vize [...] unosi se u putnu ispravu [...]

2. Kada država članica koja izdaje vizu ne priznaje podnositeljevu putnu ispravu, koristi se posebni list za unošenje vize.“

- 18 Članak 30. istog Zakonika određuje da: „[s]amo posjedovanje jedinstvene vize [...] ne daje automatski pravo na ulazak.“

- 19 Članak 33. Zakonika o vizama dopušta, u posebnim okolnostima, produljenje roka valjanosti i/ili trajanje boravka izdane vize.

20 Članak 34. navedenog Zakonika u svojim stavcima 1. i 2. određuje:

„1. Viza se poništava kada je očigledno da nisu bili ispunjeni uvjeti za njezino izdavanje u vrijeme kad je izdana, posebno ako postoje ozbiljni razlozi za sumnju da je bila prijevarno dobivena. U pravilu vizu poništavaju nadležna tijela država članica koja su je izdala. Vizuz mogu poništiti [nadležna] tijela druge države članice, [...]

2. Viza se ukida kada postane očigledno da više nisu ispunjeni uvjeti za njezino izdavanje. U pravilu vizuz ukidaju nadležna tijela države članica koja su je izdala. Vizuz mogu ukinuti [nadležna] tijela druge države članice [...]

Latvijsko pravo

21 Zakon o useljavanju (Imigrācijas likums) od 20. studenoga 2002. (Latvijas Vēstnesis, 2000, br. 169) u svojem članku 4. stavku 1. propisuje:

„Stranac ima pravo ući na državno područje Republike Latvije i boraviti ondje ako istovremeno ima:

(1) važeću putnu ispravu. [...]

(2) važeću vizuz u važećoj putnoj ispravi [...]

Glavni postupak i prethodna pitanja

22 Air Baltic prevezao je 8. listopada 2010. u Latviju, na letu Moskva-Riga, indijskog državljanina koji je prilikom granične kontrole u zračnoj luci u Rigi predočio važeću indijsku putovnicuz bez jedinstvene vize i poništenu indijsku putovnicuz s unesenom jedinstvenom višekratnom vizuz koju je izdala Talijanska Republika, čiji je rok valjanosti bio od 25. svibnja 2009. do 25. svibnja 2014. U poništenoj putovnicuz nalazila se sljedeća napomena: „putovnicuz poništena. Važeće vize u putovnicuz nisu poništene“.

23 Tom indijskom državljaninu odbijen je ulazak na latvijsko državno područje s obrazloženjem da nema važeću vizuz.

24 Odlukom od 14. listopada 2010. Valsts robežsardze izrekao je Air Balticu novčanu kaznu u iznosu od 2000 latvijskih latsa (LVL), s obrazloženjem da je prevoženjem navedenog indijskog državljanina Air Baltic počinio prekršaj koji se sastojao od prevoženja u Latviju osobe bez putnih isprava potrebnih za prelazak granice.

25 Prigovor koji je Air Baltic podnio voditelju Valsts robežsardzea protiv navedene odluke odbijen je odlukom od 9. prosinca 2010.

26 Air Baltic je zatim protiv potonje odluke podnio tužbu pred Administratīvā rajona tiesa (Okružni upravni sud). Presudom od 12. kolovoza 2011. taj je sud odbio tužbu Air Baltica.

27 Air Baltic je protiv navedene presude uložio žalbu sudu koji je uputio zahtjev.

- 28 U tim je okolnostima Administratīvā apgabaltiesa (Područni upravni sud), smatrajući da mu je tumačenje Zakonika o schengenskim granicama i Zakonika o vizama potrebno za rješenje spora koji je pred njime pokrenut, odlučio prekinuti postupak i uputiti Sudu sljedeća prethodna pitanja:
- „1. Treba li članak 5. [Zakonika o schengenskim granicama] tumačiti na način da ulazak državljanina treće zemlje obvezno podliježe preduvjetu posjedovanja važeće vize sadržane u važećoj putnoj ispravi?
  2. Ima li poništenje putne isprave u koju je unesena naljepnica vize, na temelju odredaba [Zakonika o vizama], za posljedicu prestanak važenja izdane vize?
  3. Jesu li nacionalni propisi, koji za ulazak državljanina treće zemlje nameću preduvjet posjedovanja važeće vize sadržane u važećoj putnoj ispravi, u skladu s odredbama [Zakonika o schengenskim granicama] i [Zakonika o vizama]?”

O prethodnim pitanjima

Drugo pitanje

- 29 Svojim drugim pitanjem, koje treba najprije razmotriti, sud koji je uputio zahtjev u biti pita trebaju li se članak 24. stavak 1. i članak 34. Zakonika o vizama tumačiti na način da poništenje putne isprave od strane tijela treće zemlje ima za izravnu posljedicu prestanak važenja jedinstvene vize unesene u tu ispravu.
- 30 U tom smislu treba napomenuti da, na temelju članka 24. stavka 1. Zakonika o vizama, nadležno tijelo prilikom izdavanja jedinstvene vize određuje rok njezinog važenja. Taj se rok potom može produljiti, na osnovi članka 33. tog Zakonika, u nekim posebnim okolnostima.
- 31 Međutim, prema članku 34. stavcima 1. i 2. navedenog Zakonika, viza se poništava kada je očigledno da nisu bili ispunjeni uvjeti za njezino izdavanje u vrijeme kad je izdana, a ukida kada postane očigledno da više nisu ispunjeni uvjeti za njezino izdavanje.
- 32 Stoga jedinstvena viza ostaje važeća barem do isteka roka koji je odredilo nadležno tijelo države članice koje ju je izdalo prilikom izdavanja te vize, osim ako se ne poništi ili ukine prije isteka tog roka, na temelju članka 34. Zakonika o vizama.
- 33 Međutim, iz stavaka 1. i 2. navedenog članka proizlazi da poništenje ili ukidanje jedinstvene vize zahtijeva donošenje posebne odluke u tu svrhu od strane nadležnih tijela države članice koja su izdala vizu ili druge države članice. Tijelo treće zemlje stoga nije nadležno za poništavanje jedinstvene vize.
- 34 Stoga se ne može smatrati da odluka o poništenju putne isprave u koju je unesena jedinstvena viza, a koju je donijelo takvo tijelo, ima za izravnu posljedicu poništenje ili ukidanje te vize.
- 35 Štoviše, iz članka 34. Zakonika o vizama proizlazi da nadležno tijelo može poništiti jedinstvenu vizu samo na temelju razloga koji se podudara s razlozima za odbijanje predviđenima u člancima 32. stavku 1. i 35. stavku 6. tog Zakonika (vidjeti u tom smislu presudu Koushkaki, C-84/12, EU:C:2013:862, t. 42. i 43.). Stoga je jedini razlog za poništenje vize koji se izravno odnosi na putnu ispravu, na temelju članka 32. stavka 1. točke (a) podtočke (i) navedenog Zakonika, situacija u kojoj je prilikom izdavanja vize predložena putna isprava bila krivotvorena ili lažna. Iz toga slijedi da poništenje putne isprave u koju je unesena viza nakon njezina izdavanja nije jedan od razloga koji mogu opravdati poništenje vize od strane nadležnog tijela.

36 S obzirom na prethodno navedeno, na drugo pitanje treba odgovoriti tako da se članak 24. stavak 1. i članak 34. Zakonika o vizama trebaju tumačiti na način da poništenje putne isprave od strane tijela treće zemlje nema za izravnu posljedicu prestanak važenja jedinstvene vize unesene u tu ispravu.

Prvo pitanje

37 Svojim prvim pitanjem sud koji je uputio zahtjev u biti pita treba li članak 5. stavak 1. Zakonika o schengenskim granicama, u vezi s njegovim člankom 13. stavkom 1., tumačiti na način da ulazak državljana trećih zemalja podvrgava uvjetu prema kojemu je prilikom granične kontrole predočena važeća viza obavezno unesena u važeću putnu ispravu.

38 U tom smislu, treba napomenuti da članak 13. stavak 1. Zakonika o schengenskim granicama predviđa da se ulazak na državno područje država članica zabranjuje državljaninu treće zemlje koji ne ispunjava uvjete ulaska utvrđene u članku 5. stavku 1. tog Zakonika i ne spada u kategoriju osoba iz članka 5. stavka 4.

39 Na temelju članka 5. stavka 1. navedenog Zakonika, prva dva uvjeta za ulazak na državno područje država članica za državljane trećih zemalja su posjedovanje, s jedne strane, važeće putne isprave ili važećih putnih isprava na temelju kojih im se odobrava prelazak granice i, s druge strane, važeće vize, ako je obvezna na temelju Uredbe br. 539/2001.

40 Stoga je potrebno ustvrditi da tekst te odredbe određuje razliku između uvjeta za ulazak koji se odnosi na posjedovanje putne isprave, iz članka 5. stavka 1. točke (a) Zakonika o schengenskim granicama, i onoga koji se odnosi na posjedovanje vize, navedenog u istom stavku točki (b), a da ni na koji način ne navodi da činjenica da viza unesena u važeću putnu ispravu na dan prelaska granice predstavlja uvjet za ulazak.

41 S druge strane, kako su istaknule i latvijska i finska vlada, neke jezične verzije članka 7. stavka 3. točke (a) podtočke (i) Zakonika o schengenskim granicama, kao što su španjolska, estonska, talijanska i latvijska, izražavaju ideju prema kojoj se nadležna tijela prilikom granične kontrole moraju uvjeriti u to da državljanin treće zemlje ima važeću putnu ispravu u koju je unesena viza.

42 Međutim, tekst većine drugih jezičnih verzija navedene odredbe Zakonika o schengenskim granicama, to jest danske, njemačke, grčke, engleske, francuske, litavske, mađarske, malteške, nizozemske, poljske, portugalske, slovenske i švedske, sročene je tako da nije jasno da viza mora biti unesena u važeću putnu ispravu na dan prelaska granice, dok su ostale jezične verzije, poput češke i finske, u tom pogledu dvosmislene.

43 Međutim, potreba jedinstvenog tumačenja odredbe prava Unije nalaže da se, u slučaju razlike između njezinih jezičnih verzija, odredba o kojoj je riječ tumači ovisno o kontekstu i cilju propisa kojega je dio (vidjeti, u tom smislu, presude DR i TV2 Danmark, C-510/10, EU:C:2012:244, t. 45., kao i Bark, C-89/12, EU:C:2013:276, t. 40.).

44 Kad je riječ, kao prvo, o kontekstu članka 5. stavka 1. i članka 7. stavka 3. točke (a) podtočke (i) Zakonika o schengenskim granicama, treba napomenuti da se njegov članak 7. nalazi u Poglavlju II. Glavi II. tog Zakonika, pod naslovom „Nadzor vanjskih granica i zabrana ulaska“, dok je članak 5. istog Zakonika sastavni dio Poglavlja I. navedene Glave II. pod naslovom „Prelazak vanjskih granica i uvjeti za ulazak“.

45 Nadalje, kako iz naslova članka 7. Zakonika o schengenskim granicama tako i iz teksta stavka 3. točke (a) istog članka proizlazi da svrha te odredbe nije određivanje uvjeta za ulazak državljana trećih zemalja, nego utvrđivanje različitih vidova temeljite kontrole koju moraju provoditi nadležna tijela kako bi, osobito, utvrdila da potonji poštuju uvjete za ulazak iz članka 5. stavka 1. tog Zakonika.

- 46 Također treba naglasiti da članak 13. stavak 2. navedenog Zakonika predviđa da se državljaninu treće zemlje točni razlozi iz odluke o zabrani ulaska moraju navesti u obliku standardiziranog obrasca iz Priloga V. dijela B istog Zakonika.
- 47 Među devet polja otisnutih u tom obrascu, koje nadležna tijela označavaju kako bi priopćila osobi razloge za odluku o zabrani ulaska, nalazi se nekoliko posebnih polja koja se odnose na predočenu putnu ispravu i na vizu. Međutim, taj obrazac ne sadrži nijedno polje koje bi omogućavalo da se odluka o zabrani ulaska obrazloži činjenicom da predočena važeća viza nije unesena u važeću putnu ispravu na dan prelaska granice.
- 48 Osim toga, iz članka 29. stavka 2. Zakonika o vizama proizlazi da zakonodavac Unije nije namjeravao isključiti svaku mogućnost ulaska na državno područje država članica ako se ne posjeduje viza unesena u važeću putnu ispravu jer je izričito predvidio mogućnost unošenja vize na poseban list u slučaju da država članica koja ju je izdala ne priznaje putnu ispravu koja joj je predočena.
- 49 Nadalje, viza kojoj nije istekao rok važenja, unesena u poništenu putnu ispravu nakon izdavanja te vize, bila bi bez učinka nakon takvog poništenja ako se više ne bi mogla predočiti radi ulaska na državno područje država članica, čak i kad bi joj bila priložena važeća putna isprava. Takvo tumačenje Zakonika o schengenskim granicama bi de facto takvu vizu lišilo učinka važenja koji proizlazi iz članka 24. stavka 1. i 34. Zakonika o vizama, kako su protumačeni u točki 36. ove presude.
- 50 Kad je riječ, kao drugo, o ciljevima Zakonika o schengenskim granicama, iz njegove uvodne izjave 6. proizlazi da bi nadzor državne granice trebao pomoći u suzbijanju nezakonitog useljavanja i trgovanja ljudima te sprečavanju bilo kakve prijetnje unutarnjoj sigurnosti, javnom poretku, javnom zdravlju i međunarodnim odnosima država članica. Osim toga, članak 2. točka 10. navedenog Zakonika određuje da se granična kontrola provodi kako bi se osobama odobrio ulazak na državno područje država članica ili izlazak iz njega.
- 51 Radi postizanja spomenutih ciljeva, članak 7. stavak 3. istog Zakonika predviđa da državljani trećih zemalja prilikom ulaska i izlaska podliježu temeljitim kontrolama, koje osobito uključuju provjeru ulaznog i izlaznog pečata u putnoj ispravi dotičnog državljanina treće zemlje, kako bi se utvrdilo boravi li osoba dulje od najvećeg dopuštenog boravka na državnom području država članica.
- 52 Doista, kako su istaknule i latvijska i finska vlada, ta provjera je složenija u slučaju istodobnog predočenja poništene putne isprave u koju je unesena važeća viza i važeće putne isprave.
- 53 Međutim, kako je napomenuo nezavisni odvjetnik u točki 68. svojega mišljenja, predočenje dvaju različitih putnih isprava ne dovodi nadležna tijela u situaciju u kojoj ne mogu provoditi, u razumnim okolnostima, kontrolu iz članka 7. stavka 3. Zakonika o schengenskim granicama uzimajući u obzir podatke iz dvaju putnih isprava koje su im bile predočene.
- 54 Ta se tijela nadalje suočavaju sa sličnim poteškoćama u slučaju koji je zakonodavac Unije izričito predvidio, naime zamjene otiskivanja pečata ulaska ili izlaska u putnu ispravu s bilješkom ulaska ili izlaska na zasebnom listu, predviđenom u članku 10. stavku 3. drugom podstavku Zakonika o schengenskim granicama.
- 55 Osim toga, smatrati da bi praktične poteškoće prouzročene predočenjem dviju različitih putnih isprava, poput onih o kojima je riječ u glavnom postupku, bile dovoljne za zabranu ulaska državljanima trećih zemalja kojima je jedinstvena viza unesena u poništenu putnu ispravu, dovela bi do nepoštovanja zahtjeva prema kojem nadzor državne granice mora biti razmjeran ciljevima koji se žele postići, a koji su navedeni u članku 6. stavku 1. drugom podstavku Zakonika o schengenskim granicama, u vezi s uvodnom izjavom 7. tog Zakonika.

56 Iz svega prethodno navedenog slijedi da na prvo pitanje treba odgovoriti tako da se članak 5. stavak 1. Zakonika o schengenskim granicama, u vezi s njegovim člankom 13. stavkom 1., treba tumačiti na način da taj članak ne uvjetuje ulazak državljanina trećih zemalja na državno područje država članica time da je, prilikom granične kontrole, predočena važeća viza obavezno unesena u važeću putnu ispravu.

Treće pitanje

57 Svojim trećim pitanjem sud koji je uputio zahtjev u biti pita treba li članak 5. stavak 1. Zakonika o schengenskim granicama, u vezi s njegovim člankom 13. stavkom 1., tumačiti na način da je on u suprotnosti s nacionalnim propisom, poput onoga o kojem je riječ u glavnom postupku, koji ulazak državljanina trećih zemalja na državno područje predmetne države članice uvjetuje time da je prilikom granične kontrole predočena važeća viza obavezno unesena u važeću putnu ispravu.

58 S obzirom na odgovor na prvo pitanje jasno je da se na treće pitanje ne može odgovoriti niječno ako država članica raspolaže s marginom prosudbe koja joj dopušta zabraniti ulazak na njezino državno područje državljaninu treće države na temelju uvjeta za ulazak koji nije predviđen Zakonikom o schengenskim granicama.

59 U tom smislu, važno je napomenuti da iz samog teksta članka 5. stavka 1. spomenutog Zakonika proizlazi da se njime određuje niz uvjeta za ulazak državljanina trećih zemalja na državno područje država članica a ne minimalni broj razloga s obzirom na koje treba zabraniti ulazak tih državljanina na to državno područje.

60 Nadalje, članak 7. stavak 1. Zakonika o schengenskim granicama određuje da se granične kontrole provode u skladu s Poglavljem II. Glavom II. tog Zakonika.

61 Međutim, iako članak 7. stavak 3. i članak 8. navedenog Zakonika, koji su sastavni dio tog Poglavlja II., redom propisuju obvezu nadležnih tijela da provjere uvjete ulaska utvrđene u članku 5. stavku 1. tog Zakonika i mogućnost popuštanja u režimu granične kontrole, nijedna odredba tog poglavlja, s druge strane, ne navodi mogućnost tih tijela da tu kontrolu prošire zahtijevajući poštovanje uvjeta ulaska osim onih propisanih potonjom odredbom.

62 Osim toga, činjenica da članak 13. stavak 1. Zakonika o schengenskim granicama predviđa u svom stavku 1. da se ulazak na državno područje država članica zabranjuje državljaninu treće zemlje koji ne ispunjava uvjete ulaska utvrđene u članku 5. stavku 1. tog Zakonika i ne spada u kategoriju osoba iz članka 5. stavka 4., istovremeno propisujući u stavku 2. drugom podstavku istog članka 13. da se točni razlozi iz odluke o zabrani ulaska državljaninu treće zemlje moraju priopćiti u obliku standardiziranog obrasca iz Priloga V. dijela B istog Zakonika, čimbenik je koji govori u prilog tumačenju da je popis uvjeta ulaska navedenih u tom članku 5. stavku 1. iscrpan (vidjeti, po analogiji, presudu Koushkaki, EU:C:2013:862, t. 38.).

63 Standardni obrazac propisan u Prilogu V. Dijelu B uostalom sadrži devet polja koja nadležna tijela označavaju kako bi državljaninu treće zemlje priopćila razloge za odluku o zabrani ulaska. Šesto polje odnosi se na trajanje boravka iz članka 5. stavka 1. prvog dijela rečenice Zakonika o schengenskim granicama, dok ostala upućuju na uvjete propisane tim istim stavkom točkama (a) do (e).

64 Prilog V. Dio A Zakonika o schengenskim granicama također određuje da, u slučaju zabrane ulaska, nadležni službenik mora osobito upisati u putovnicu slova koja odgovaraju razlozima zabrane ulaska, a popis kojih se nalazi u standardnom obrascu za zabranu ulaska.

- 65 Štoviše, iz članka 1. i uvodnih izjava 4., 8. i 19. navedenog Zakonika proizlazi da on za cilj ima utvrđivanje uvjeta, mjerila i detaljnih pravila o kontrolama na vanjskim granicama Unije, što ne mogu dostatno ostvariti države članice. U uvodnoj izjavi 6. navedenog Zakonika naglašava se uostalom da nadzor državne granice nije samo u interesu države članice na čijim se vanjskim granicama provodi, već je [on] u interesu svih država članica koje su ukinule kontrolu unutarnjih granica, što podrazumijeva zajedničku definiciju uvjeta za ulazak.
- 66 Stoga tumačenje prema kojemu Zakonik o schengenskim granicama samo nalaže državama članicama da zabrane ulazak na svoje državno područje u točno određenim situacijama ne određujući pritom uvjete za ulazak na to državno područje, nije u skladu sa samim ciljem tog Zakonika (vidjeti, po analogiji, presudu Koushkaki, EU:C:2013:862, t. 50.).
- 67 Štoviše, Sud je već presudio da aranžmani uspostavljeni Sporazumom iz Schengena od 14. lipnja 1985. imaju za cilj jamčiti visok i jedinstven stupanj nadzora i zaštite vanjskih granica kao posljedice slobodnog prelazanja granica unutar schengenskog prostora (presuda Komisija/Španjolska, C-503/03, EU:C:2006:74, t. 37.), zahvaljujući poštovanju usklađenih pravila nadzora vanjskih granica uspostavljenih člancima 6. do 13. Zakonika o schengenskim granicama (u tom smislu, vidjeti presudu ANAFE, C-606/10, EU:C:2012:348, t. 26. i 29.).
- 68 Nadalje, iako na temelju članka 30. Zakonika o vizama, samo posjedovanje jedinstvene vize ne daje automatski pravo na ulazak, cilj olakšavanja zakonitog putovanja, iz uvodne izjave 3. tog Zakonika, bio bi ugrožen ako bi države članice mogle diskrecijski odlučiti da državljaninu treće zemlje, nositelju jedinstvene vize, zabrane ulazak dodajući jedan uvjet za ulazak onima navedenima u članku 5. stavku 1. Zakonika o schengenskim granicama, iako zakonodavac Unije nije smatrao da taj uvjet mora biti ispunjen kako bi se odobrio ulazak na državno područje država članica (vidjeti, po analogiji, presudu Koushkaki, EU:C:2013:862, t. 52.).
- 69 Iz toga slijedi da država članica ne raspolaže marginom prosudbe na temelju koje može državljaninu treće zemlje zabraniti ulazak na svoje državno područje na osnovi uvjeta koji nije propisan Zakonikom o schengenskim granicama.
- 70 Iz prethodnih razmatranja proizlazi da na treće pitanje treba odgovoriti da članak 5. stavak 1. Zakonika o schengenskim granicama u vezi s njegovim člankom 13. stavkom 1. treba tumačiti na način da je on u suprotnosti s nacionalnim propisom, poput onoga o kojem je riječ u glavnom postupku, koji ulazak državljanina trećih zemalja na državno područje predmetne države članice uvjetuje time da je prilikom granične kontrole predložena važeća viza obavezno unesena u važeću putnu ispravu.

Troškovi

- 71 Budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred sudom koji je uputio zahtjev, na tom je sudu da odluči o troškovima postupka. Troškovi podnošenja očitovanja Sudu, koji nisu troškovi spomenutih stranaka, ne nadoknađuju se.

Slijedom navedenoga, Sud (četvrto vijeće) odlučuje:

1. Članak 24. stavak 1. i članak 34. Uredbe (EZ) br. 810/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o uspostavi Zakonika Zajednice o vizama (Zakonik o vizama), trebaju se tumačiti na način da poništenje putne isprave od strane nadležnog tijela nema za izravnu posljedice prestanak važenja jedinstvene vize unesene u tu ispravu.
2. Članak 5. stavak 1. Uredbe (EZ) br. 562/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. ožujka 2006. o Zakoniku Zajednice o pravilima kojima se uređuje kretanje osoba preko granica (Zakonik o schengenskim granicama), kako je izmijenjena Uredbom (EU) br. 265/2010

Europskog parlamenta i Vijeća od 25. ožujka 2010. u vezi s člankom 13. stavkom 1. te Uredbe, treba tumačiti na način da taj članak ne uvjetuje ulazak državljana trećih zemalja na državno područje država članica time da je, prilikom granične kontrole, predložena važeća viza obavezno unesena u važeću putnu ispravu.

3. **Članak 5. stavak 1. Uredbe br. 562/2006, kako je izmijenjena Uredbom br. 265/2010, u vezi s njegovim člankom 13. stavkom 1., treba tumačiti na način da je on u suprotnosti s nacionalnim propisom, poput onoga o kojem je riječ u glavnom postupku, koji ulazak državljana trećih zemalja na državno područje predmetne države članice uvjetuje time da je prilikom granične kontrole predložena važeća viza obavezno unesena u važeću putnu ispravu.**

Potpisi